

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

עבודה שבלב זו תפלה

קובץ בענין נחיצות 'עבודת התפלה'
ואופן עבודתה

גליון כט

שנה יד

יוצא לאור על-ידי ועד 'חיילי בית דוד'

770 איסטערן פארקוויי - ברוקלין, נ.י.

פקודי המשכן משכן העדות", "רמז
למקדש שנתמשכן בשני חורבניו",
בדוגמת "משכון" שחוזר לבעליו
בשלימות, כיון שביהמ"ק השלישי הוא
גם משולש, שתהי בו גם השלימות
דבית ראשון ודבית שני (ודהמשכן),
ואז תהי גם ההקלה דכל בני ע"י
"גואל ראשון הוא גואל אחרון" ("ויקהל
משה את כל עדת בני ישראל"), והמנין
העשירי ("פקודי") דכל בני".

(דבר מלכות ש"פ תצווה תשנ"ב)

נערך ע"י:

ועד חיילי בית דוד

בית משיח, בית חיינו

770 איסטערן פארקווי, ברוקלין נ.י.

**להערות ותיקונים, או להצטרפות לרשימת
הדיוור בדוא"ל:**

vaad770@gmail.com

ב"ה

אל אחינו אנ"ש והתמימים יחיו,
שלום וברכה!

לקראת שבת פרשת פקודי הבעל"ט - שפרשה זו חוזרת על עצמה בתורה, ע"ד מ"ש
"יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים" שענין השיחה הינו "עבודה שכלב -
זו תפילה" (ראה לקו"ש חט"ז שיחה א' לפרשתנו), הננו מוציאים לאור את הקובץ
"עבודה שכלב זו תפלה" ובו:

• הרי זה מסתמא ענין הקשור עם עבודת ה' - חלק משיחת ש"פ ויקרא תשמ"ב, בה מדבר
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א אודות התמיה בכך שכאשר היה בפאריז ראה חסידים
מתפללים, אך כאשר נמצאים במצב של רווחה הוא אינו רואה אותם מתפללים. השיחה
נדפסה בהתוועדויות תשמ"ב ח"ב עמ' 1108 ואילך.

• "מחלל את כבוד רבותינו וההחסידות" - לקט רחב ומרתק של אמרות סיפורים ופתגמים
מרבתינו נשיאנו ומגדולי המשפיעים אודות עבודת התפילה, נחיצותה ומעלתה ועל כך
שחסידות ללא עבודה אינה ממלאת את הכוונה ואינה פועלת מספיק בנפשו של הלומד.

• "אפרוחים השואפים לחקות את התרנגולים הגדולים" - מכתב מרתק מכ"ק אדמו"ר
מוהריי"צ נ"ע אודות סדר ההדרכה שנקבע בשיבת תומכי תמימים אשר לפיו אין לתמימים
את הרשות להתנהג במדרגות שאינם אווזים בהם ואשר צריכה להיות זהירות מכזה סדר
עבודה. המכתב נדפס באג"ק ח"ח עמ' קצג.

ויהי רצון שע"י ההתעסקות בעבודת התפילה נזכה תיכף ומיד ממש לקיום תפילות כל
בנ"י בגאולה האמיתית והשלימה אזי תהדהר בעולם כולו ההכרזה:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד 'חיילי בית דוד'

770 בית משיח, בית חיינו

ימות המשיח, ב' דר"ח אד"ש - "מרבין בשמחה",

תהא שנת עצמות ומהות - שנת הקהל

ק"ג שנה להולדת כ"ק אד"ש מה"מ וס"ו שנה לנשיאותו

לא תיארתי לעצמי שענין זה יהי נוגע בשנת תשמ"ב ב- "770"!

"כוונתי בדברים אלו - אינם לאדם מסויים, אלא לכל מי שהדברים שייכים אליו, וכפתגם הידוע - לכל מי שה"כובע" מתאים לראשו! ואם ישנו מישהו שהדברים מתאימים אליו, ולא חשבתי אודותיו - הרי הדברים מכוונים גם אליו!"

חלק משיחת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א אודות ההכרח בעבודת התפילה גם במצבנו כעת במדינות הרווחה

לפני שלושים וכמה שנים ראיתי - בהשגחה פרטית - מאורע מסויים, ולא חשבתי שענין זה יהי' נוגע לאחר י משך זמן ארוך ביותר, כדלקמן.

כאשר אמי ע"ה יצאה ממדינה ההיא, נסעתי לפריז לפגוש אותה, ולהביאה לארה"ב.

במשך שהותי שם פגשתי עוד יהודים מאנ"ש שיצאו ממדינה ההיא באותה תקופה (ובמשך זמן לפנ"ז). וכאשר התפללנו יחד ביום השבת (יותר משבת א'), ראיתי כמה מהם שמתפללים באריכות, מנגנים ניגון חסידי באמצע התפלה, ומכים באצבע צרידה וכו'.

[אע"פ שהכאה באצבע צרידה בשבת היא ענין של שבות וכו' הרי מדובר כאן אודות הכאה באצבע צרידה כתוצאה מהתלהבות בשעת התפלה (כמנהג החסידים). וכדוגמת מחיאת כפיים מפני גודל השמחה, וכיו"ב].

אמנם אין אדם יודע מה שכלבו של חבריו, אבל אעפ"כ, כאשר רואים שפלוני למד חסידות לפני התפלה (יותר זמן או פחות זמן), ולאחרי זה הוא מאריך בתפלה מתוך ניגון חסידי וכו' הרי זה מסתמא ענין הקשור עם עבודת ה'.

בין אותם יהודים שראיתי אותם בפריז מאריכים בתפלה - ישנם גם יהודים הנמצאים כאן עתה (ונמצאים בהתוועדות זו), וראיתי אותם מתפללים בשבת זו - ללא תנועה חיונית, וללא כל "שטורעם" בעבודת התפלה!

בהיותו במעמד ומצב הנ"ל, לאחר היציאה "מאחורי מסך הברזל", הי' עוסק בעבודת התפלה; ואילו לאחר שהקב"ה עזר לו להגיע למדינת הרווחה, וברכו בבני חיי ומזוני רויחי, ועזר לו להצליח בעסקיו באופן של עשירות כו' (עכ"פ - שלא בערך לגבי המעמד ומצב שתיאר לעצמו באותם ימים) - ויה"ר שהקב"ה ימשיך את ברכותיו כמה פעמים ככה - אינו מוצא לנכון לעסוק באריכות התפלה!

ובמכ"ש וק"ו: אם באותה תקופה עסק בעבודת התפלה, הרי עאכו"כ שבהיותו במעמד ומצב ד"מסורבל בבשר" עליו לעסוק בעבודת התפלה!

וכאמור לעיל - כאשר ראיתי זאת

לפני שלושים וכמה שנים, לא תארתי לעצמי שענין זה יהי' נוגע בשנת תשמ"ב ב"770"!

כוונתי בדברים אלו - אינם לאדם מסויים, אלא לכל מי שהדברים שייכים אליו, וכפתגם הידוע - לכל מי שה"כובע" מתאים לראשו! ואם ישנו מישהו שהדברים מתאימים אליו, ולא חשבתי אודותיו - הרי הדברים מכוונים גם אליו!

בנוגע לפועל: על כאו"א להוסיף ולהתעלות לדרגא נעלית יותר בעבודת ה' - בהתאם להוראה הנלמדת משם הסדרה - "ויקרא" - שעצמות ומהות קורא אליו, כנ"ל בארוכה.

וכללות עבודתו צריכה להיות באופן גלוי, שיוכלו לראות זאת במוחש, ולא באופן ד"קול דממה דקה"!

ובפרט כאשר מדובר אודות העבודה וההתעסקות בהפצת היהדות והמעיינות ביחס אל הזולת - שאז בודאי מוכרח שעבודתו תהי' באופן גלוי, ולא באופן ד"קול דממה דקה", כי אם ישב וישתוק (מצד גודל ענוותנותו), באופן ד"קול דממה דקה", לא יוכל לפעול על הזולת מאומה!

ולכן, צריכים להוסיף בכל הפעולות הקשורות עם הפצת היהדות והמעיינות - החל מהמבצע שהזמן גרמא - "מעות חטים". ועד"ז המבצע הכללי דרישום כאו"א מישראל בספרי תורה הכלליים. ועד"ז בנוגע לפעולות דשאר כל ה"מבצעים" (מענין לענין

באותו ענין):

אהבת ישראל, חינוך, תורה, תפילין, מזוזה, צדקה, בית מלא ספרים - יבנה וחכמי, נרות שבת קודש, כשרות האכילה ושותי, וטהרת המשפחה.

ועי' זוכים למבצע הכללי הקשור עם חודש ניסן - "בניסן עתידין להגאל" (כפי שנהוג ("און מ'קאכט זיך") לאחרונה לקשר כל ענין עם הגאולה) - גאולה אמיתית ושלמה ע"י משיח צדקנו.

ההתעסקות בכל הענינים האמורים נעשית מתוך שמחה וחיות, ובאופן של זריזות וכפי שהולכים לקרוא בתורה בתפלת מנחה בפ' צו, שענינה - "זירוז מיד ולדורות", וכידוע שבתיבת "דורות" ישנו גם הפירוש מלשון "שורות", היינו, שענין הזריזות (זירוז) הוא בכל הדרגות (שורות) ופרטים שבעבודת כארא מישאל.

ועי' פועלים זריזות בכללות ענין הגאולה במהרה בימינו ממש, ומתוך שמחה וטוב לבב.

(משיחת ש"פ ויקרא תשמ"ב, התוועדויות תשמ"ב ח"ב עמ' 1108 ואילך)

"שיניח את הטלית מעל ראשו למשך חצי שעה ויישן"

ולכן מבאר שם (אדה"ז) ההכרח של עבודת התפלה עבור בעלי עסקים, ולשלול מהרוצים לומר שאינו כן, לפי שבהם יש יותר המים רבים, ובנוגע ליושבי אוהל אין צורך כלל להבהיר שכן הוא, דהענין מובן מעצמו, ואין צריכים ציווי ופקודה מיוחדת מרבי ונשיא על זה, ואפילו לרמוז אין צריך לחכות.

. . והנה זה נוגע לכל אחד, ואם יתווכח עם אדמו"ר הזקן (און אויב ער וועט זיך אויסטענה'ן מיט דעם אלטן רבי'ן), הנה מוטב שאם יכול להתווכח עם אדמו"ר הזקן, ינצל זאת להבין את החסידות שלו, ובפרט שישנם כאלו שלומדים מהם כל-שכן, אם הם אינם מאריכים בתפילה הנה כו'. וצריכים להאריך בתפילה וכמו שהיו אומרים לפנים ע"ד הצחות, שיניח את הטלית מעל ראשו למשך חצי שעה ויישן (אז זאל ער איבערלייגן דעם טלית איבער'ן קאפ אויף א האלבע שעה און שלאפן), ובלבד שהשני יחשוב שהוא מתבונן בענין עמוק בחסידות, וממילא לא ילמדו ממנו קל וחומר ומה הוא שיכול להתפלל ואינו מתפלל כל שכן הוא, אלא ילמדו ממנו ויתפלל הוא.

והנה פעם אמר הרבי הנשיא שפעם נהגו לכתוב בפדיון שיפעול בי ובהשומעים, וכמו"כ הוא בנוגע לענין זה הוא שיפעול בי ובהשומעים. אבל מה שזה יפעל עלי או לא אין זה נוגע, והעיקר הוא שיפעל. ובהנוגע להשומעים זהו ענין שאדמו"ר הזקן תובע מהם.

(ד"ה מים רבים תשכ"ה - ספר המאמרים כ"ק אד"ש מה"מ בראשיתא עמ' קכ-קכא)

הלומדים חסידות ואינם מתפללים באריכות

מחללים את שם רבותינו והחסידות

באיזה דבר כבר יכולה להיות חיות לבחור ישיבה חסידי? מה יכול לגרום לו תענוג? ארוחה טובה ודשנה? וממה יכול ליהנות אברך חסידי שלמד בנעוריו ב'תומכי תמימים'? ממכונת מפוארת? הלא בדברים גשמיים וחומריים כאלה בוודאי אין לו חיות ותענוג אמיתיים. אם כן, איזו הנאה נשארה ל'תמים' בחייו? רק להתפלל!

לקט מרתק של סיפורים אמרות ופתגמים מרבותינו נשיאנו וגדולי המשפיעים אודות התפילה, נחיצותה ומעלתה

א' - נחיצות עבודת התפילה

ענין ירידת הנשמה לעולם

ענין ירידת הנשמה, היא בשביל העבודה האלקית, לברר ולזכך את המדות טבעיים, אשר לכל זה יכול כל אחד ואחד לבוא, רק ע"י העבודה בתפילה.

(הקדמה לקונטרס התפילה)

לימוד דא"ח לבדו אינו מספיק

עיקר הבירור והזיכוך דמדות הטבעיים הוא בעבודה בתפילה דוקא. מה שאין כן בלימוד התורה, גם בלימוד הפנימיות בדא"ח בידיעת והשגת אלקות, אינו פועל הבירור והזיכוך במדות הטבעיים. . והרי הן בתקפן כמו שהן. . ולכן יכול להיות שגם אם לומד דא"ח הרבה, הוא רחוק בעצמו לגמרי מאלקות. . ולזאת, החפץ בחיים

לא יפטור את עצמו בלימוד דא"ח לבד, כי אם העיקר שבלמוד הזה ייגע את עצמו ביגיעת נפש ויגיעת בשר בתפילה, להתבונן ולהעמיק דעתו היטב שיהיה נרגש האור במוחו ולבו ולהתפעל באהבה ויראה אמיתיים, ואז פועל ישועות בנפשו בקיום התורה והמצוות ובזיווך המדות הטבעיים.

(קונטרס התפילה עמ' 21)

”בעלי הפרדה”

ביומני רשומה באריכות, המסורה מרבי לרבי, הפתגם רב החריפות והעומק של רבנו הזקן בשנות נשיאותו הראשונות, בשובו ממעזריטש: חסידים שאינם עוסקים בעבודת התפילה תוך התמסרות - הנם בעלי הפרדה.

אלה - אומר אבי הרבי מוהרש"ב - שראו ושמעו את הרגש הפנימי וההתלהבות איך היו בעלי העבודה שבלב חוזרים על פתגם זה, השפיע עליהם הדבר בושח כללית לנוכח מהותם - הלא מהותי - העצמי.

(סה"מ תשי"א עמ' 174)

”רק כעבודה שבלב”

תורת החסידות, לא זו בלבד שהיא נקנית רק כעבודה שבלב, אלא גם נמסרת ונלמדת רק כעבודה שבלב.

(אגרות קודש אדמו"ר מוהריי"צ ח"ב עמ' תקג)

חילול כבוד רבותינו נשיאנו

אלה שלומדים חסידות ואינם עוסקים בעבודת התפילה באריכות ובמידות טובות - הלימוד שלהם מבוזבז... הוא מחלל את כבוד רבותינו ואת כבוד החסידות.

(אגרות קודש אדמו"ר מוהריי"צ ח"י עמ' שצ)

העדר התפילה - חיסרון גדול

כלפי הבחורים בליובאוויטש היתה דרישה תקיפה מצד המשפיעים לעסוק בעבודת התפילה. ר' שלמה חיים היה מספר שהמשפיע בליובאוויטש, ר' שילס ע"ה, היה אומר שאם קורה פעם ש'התפילה אינה הולכת' ("עס דאווענט זיך גיט"), הרי זו הוכחה שאצל האדם קיים חיסרון גדול מאוד. כנראה יש משהו שאינו כשורה אצלו בעבודת השם, ולכן זה מפריע לו להתפלל כראוי.

(מתוך 'המשפיע' ר' שלמה חיים קסלמן)

עבודת התפלה אינה במקום "ופרצת"

במהלך אחד מיחידותיו של ר' ניסן אצל הרבי מלך המשיח שליט"א צייטט באוזני הרבי דעה שנשמעה כי תביעתו הקדושה ל"ופרצת" הינה במקום עבודת התפילה. הרבי קם ממקומו הקדוש ואמר: "גאר א ווילדע סברה [סברה פרועה ביותר]" והסביר כי המבצעים מוסיפים על הקיים.

(אוצר החסידים)

ב' - מעלת עבודת התפילה

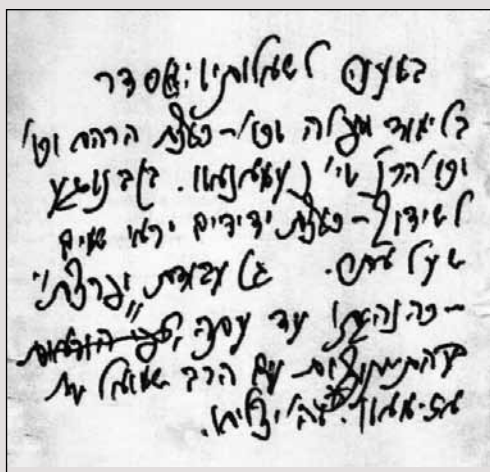
עבודת המוח - הכנה לעבודה שבלב

אצל החסידים תפסה עבודת הלב המקום הגדול ביותר. עבודת המוח היא רק הכנה לעבודת הלב, שכן המוח שליט על הלב בתולדתו, ואילו העבודה העיקרית היא עבודת הלב. וכך היה הסדר הפנימי אצל חסידים, שהיו מתוועדים, וההתוועדות החסידית השתקפה בעבודת התפילה ובתיקון המדות.

(לקוטי דיבורים כרך ג ע' 947)

עבודת התפלה ועבודת ופרצת

לפנינו מענה של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ממוצש"ק, אדר"ח אדר שני ה'תשל"ג לא' מפריו ששאל בנוגע לעבודת התפילה ועבודת "ופרצת".

במענה לשאלותיו:

- (א) סדר בלימוד ותפלה וכו' - כעצת הרה"ח וכו' וכו' הרה"ב ש' נעמאנאוו.
- (ב) בנוגע לשידוך - כעצת ידידים יראי שמים שעל אתר.
- (ג) עבודת "ופרצת" - כהנהגתו עד עתה, בהתייעצות עם הרב שמואל ש' אזימאוו. וה' יצליחו.

חכמה דאצילות מקנאה בנשמה המתלבשת בגוף

באחת מהיחידויות שהיתה לרבי האמצעי אצל אביו רבנו הזקן, דובר בענין העילוי הנגרם על ידי שנשמה יורדת למטה בגוף ועוסקת בעבודת התפילה. העילוי הוא עצמי ופועל עליית עצם הנשמה בעצמות אין סוף ברוך הוא.

חכמה דאצילות, כפי שהיא באצילות, מקנאה בעילוי הנגרם בנשמה המתלבשת בגוף והגוף וכוחות הנפש עוסקים בעבודת התפילה ופועלים זיכוך בגוף הגשמי.

(מכתב טו"ב אלול ה'תש"ו)

דרכים בעבודת התפילה

חסידי קוצק שאלו את הרבי מהר"ש: מדוע

מאריכים חסידי חב"ד בתפילה, הרי כשנוסעים בעגלה דרך כפר ושקצים רוגמים את העגלה באבנים, העצה הנכונה היא להריץ את הסוסים במהירות.

ענה להם הרבי מהר"ש: אכן, זה עצה כאשר השקצים עומדים על הארץ והנוסעים נמצאים בעגלה, אם גם השקצים נמצאים בעגלה ומכים בראש האנשים באבנים, אין העצה שלהם נכונה אז, שהרי גם השקצים נוסעים יחד עם האנשים, אלא העצה היעוצה היא להעמיד את העגלה ולהשליך את השקצים מהעגלה. והנמשל מובן.

(רשימות דברים" חלק א' ע' קנ)

עבודת הלב

בין ראשוני חסידי חב"ד בליאזנא התהלכה אימרה זו: עבודת התפילה היא עבודה שבלב, עם הלב ובתוך הלב. חסידים בעלי עבודה היו גם בעלי השכלה גדולים, אך כוונת ההשכלה היתה עבודת הלב.

(ספר המאמרים ה'תשי"א ע' 150)

הבעל מנגן ר' זלמן לוי"ן ע"ה מהעיירה נעוועל
בתפלה חסידית

”יישר חילי” שמדבר ע”ד עבודת התפלה”

בנוגע לתוכן ההתעודיות שלו - יישר חילי שמדבר ע”ד עבודת התפלה ולימוד דא”ח. ותימה גם על הקס”ד שעתה א”צ לזה.

(ממכתב כ”ק אד”ש מה”מ להמשפיע ר’ שלמה חיים ע”ה - כ”ט סיון תשי”ד)

פעולת מתפלל חסידי

הסבא, הרבי מהר””ש, מספר לאבי, הרבי מהורש”ב, תורה ששמע הרבי ה”צמח צדק” מסבו רבנו הזקן במעמד חותנו הרבי האמצעי: ”מתפלל” חסידי פועל עליית הארת הנשמה בנשמה שבגוף.

גופו של חסיד העוסק בעבודת התפילה, לבד זאת ששכרו הוא שההשכלה היא הבנה שכלית עמוקה, הוא גם פועל עליה עצמית, שעצם הנשמה מתעלה, והעילוי הוא שעצם הנשמה מאיר בעניני השכלה. זהו ”נשמת אדם תלמדנו”. וכשעצם הנשמה מאיר בגילוי, זה פועל עליה כללית בעולם הגשמי.

העילוי הכללי בגשמיות העולם הנה לבד זאת שאז מתבצעת כוונת ירידת הנשמה בגוף, נעשית גם עליית הנשמה בעצמות אין סוף, מה ש”עצמות” כיוונה בבריאת העולם הגשמי, והעונג כביכול של עצמות אין סוף ברוך הוא מאיר בהארת הנשמה המחיה את הגוף, שהוא נעשה כלי קיבול טוב לגילוי כוחות הנפש.

(מכתב טו”ב אלול ערב ח”י אלול ה’תש”ו)

התנגדות מיוחדת של ה’קלוגינקער’

אין זה נכון מה שהאברכים אומרים שמוקדם מדי עבורם לעסוק בעבודת התפילה. צריכים לדעת שכל זה היא עבודתו של ה’קלוגינקער’. לכל הדברים הוא מסכים - ללימוד נגלה, ללימוד חסידות, לעשות טובה ליהודי, להיות ’משכיל’ וחכם, ורק לא לעסוק ב’עבודה’. הוא אומר לאדם: ”אתה שקרן, הרי אינך ’אוחז’ בזה, וכיצד אתה מגיע כבר לעבודת התפילה?”. באופן זמני זוהי אכן האמת, אמת רחוקה יותר. אבל צריכים לענות לו: ’מום שבך אל תאמר’.

(ספר השיחות תש”ו-ה’ש”ת עמ’ 227, בתרגום חופשי מאידיש)

רצון המלאכים להתפלל

החסיד רבי מנחם נחום הראה פעם לאביו הרבי האמצעי את עבודת התפילה של החסיד רבי בנימין קלעצקער בשעה שהתפלל בבית המדרש הגדול. נענה הרבי

האמצעי ואמר: - משרתי עליון, מלאכי מעלה היו רוצים להתחלף בעבודתו זו של רבי בנימין.

(סה"ש ה'תש"ג עמ' 125)

התפילה - חיי שעה

בזמן הראשון לשהותו של ר' מרדכי הורדוקער אצל הרבי הבעל שם טוב היה תמה על עצמו. מדוע בלימוד יש לו עונג רב ולומד בחשק רב ובהתמדה, ואילו עבודת התפילה זרה וקשה עליו.

היתה לו תקופה - היה זה בתחילת בואו אל הבעל שם טוב - שלא רצה להתייגע כלל בעבודת התפילה וכמעט שהחליט שלא להתעסק בה כלל. הוא שמר היטב על הזמן והיה מתמיד גדול. אלא שבאותם הימים אמר הבעל שם טוב תורה, בה הובא מאמר הגמרא שהתורה נקראת חיי עולם והתפילה חיי שעה. וכך פירש הבעל שם טוב:

"דו פארה
איינער [=נבל
שכמותך],
אתה עומד
להתפלל?!..",
אחר כך חוגר
פעם שנייה
וחושב: "חיצון
שכמותך, אתה
עומד להתפלל?!"

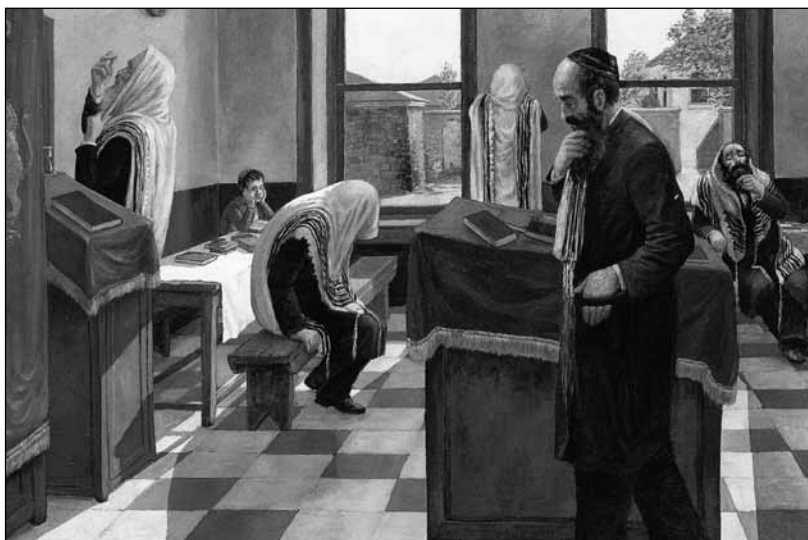
- לימוד התורה הוא חיי עולם. התורה מלמדת את האדם כיצד עליו להתנהג בחיי עולם. ואילו התפילה היא חיי שעה. שעה מלשון שעה, כלומר הפניה. התפילה מלמדת את האדם כיצד עליו לפנות ולבקש מהקב"ה.

מששמע רבי מרדכי תורה זו מהבעל שם טוב, ובהיותו למדן גדול בנגלה ובעל ידיעה רבה בקבלה, חש ב"אמת" שבתורה זו, התעוררה בו מהפכה נפשית והחל להתייגע בעבודת התפילה. יום בו היתה התפילה שגורה בפיו כדבעי, היה קורא לתפילה זו בשם "שבת".

(שמועות וסיפורים ח"ג)

ההנאה הגדולה בעולם

הרב יצחק יעקב הולצברג מספר על התבטאות מענינת של ר' שלמה חיים קסלמן: ר' שלמה חיים היה קורא על הבחורים ב'תומכי תמימים' את הביטוי 'ואני תפילה'. כלומר: ה'אני' של בחור ב'תומכי תמימים' הוא - תפילה. כל מהותו הפנימית של 'תמי' היא - להתפלל. ור' שלמה חיים הטעים את דבריו: לבחור ב'תומכי תמימים' לא יכולה להיות חיות אמיתית בשום דבר בעולם, מלבד עבודת התפילה ולימוד החסידות שבא כהכנה לתפילה.

כי באמת. באיזה דבר כבר יכולה להיות חיות לבחור ישיבה חסידי? מה יכול לגרום לו תענוג? ארוחה טובה ודשנה? וממה יכול ליהנות אברך חסידי שלמד בנעוריו ב'תומכי תמימים'? ממקרר חדיש ונאה? ממכונת מפוארת? הלא בדברים גשמיים וחומריים כאלה בוודאי אין לו חיות ותענוג אמיתיים. אם כן, איזו הנאה נשארה ל'תמים' בחייו? רק להתפלל! וממילא, אם הוא מזניח לזמן מה את העיסוק בעבודת התפילה, נקל לתאר כמה גדולה הרחמנות עליו. אם הוא נמנע מלהגשים את התענוג הגדול שיכול להיות לו בתפילה, לא נשאר לו ממה ליהנות בחיים.

(מתוך 'המשפיע' ר' שלמה חיים קסלמן)

יש ממי להתבייש

החסיד רבי הלל היה נוסע בערים ובעיירות ומעורר להתפלל באריכות. אימרה של החסיד רבי הלל היתה משפיעה רבות, והחלו להתפלל, אברכים ובעלי בתים פשוטים. חנוונים ובעלי מלאכות. בבית המדרש נהיה אור.

כעבור שנה, כאשר החסיד רבי הלל בא שוב לאותו מקום ונכנס אליו אחד שהתעוררות של החסיד רבי הלל פעלו עליו, ושאל: נו, ומה אם אני כבר מתפלל באריכות, כאשר על אחרי התפילה אין זה פועל?!

אמר לו החסיד רבי הלל: - זה כן פועל, יש לכל הפחות בפני מי להתבייש.

(ספר השיחות ה'תש"א [לה"ק] עמוד מז)

ג' - התפילה בפועל

חגירת האבנט

מהי משמעות חגירת האבנט ("גארטל") לפני התפילה? החסיד הנעמד להתפלל חוגר את האבנט סביב גופו פעם אחת וחושב לעצמו: "דו פארח איינער [=נבל שכמותך], אתה עומד להתפלל?!...", אחר כך חוגר פעם שנייה וחושב: "חיצון שכמותך, אתה עומד להתפלל?!...", אחר כך חוגר פעם שלישית ואומר: "אבער א איד בין איך [=אולם בכל זאת, יהודי אני], ולכן הנני לובש טלית ותפילין ועומד להתפלל..."

(אלה תולדות פרץ)

ר' איצ'ה סוחר את הסטענדר מקיר לקיר

סיפר ר' מענדל פוטערפאס: בראשית לימודיי בתומכי תמימים בעיר חרקוב, ביקר הרה"ח ר' איצ'ה דער מתמיד בישיבה, וזכר אני את תפילתו אשר נמשכה שעות ארוכות בדבקות ובהתלהבות עצומה, במהלכה פצח בניגון דבקות, או בצעקות ובבכיות שבקעו מעומק לבו, הכה על הסטענדר, והניע את ידיו, פעמים שסחב את הסטענדר של החזן ורץ עימו מקיר לקיר ללא שחש בנעשה.

(אוצר החסידים)

ד' - סדר עבודת התפילה

"עבודת התפילה" של חסיד - כיצד?

תחילה למד החסיד ביסודיות מאמר חסידות: לאחר מכן התבונן, התעמק ו"עיבד" במוח את מה שלמד. גם זה לקח זמן נכבד, ונמשך עד שבמידה מסוימת היה ניתן להרגיש, כי האור האלוקי של העניין הנלמד, לכל הפחות הפשיר קצת את הקרירות שבמות. רק כאשר חש שההתבוננות פעלה גם הווה קטנה, צביטה קטנה, בלב - או אז היה ניתן לגשת לעבודה... לתפילה.

רק עם מילות התפילה המאירות והקדושות הייתה יכולה ההתבוננות לפלח תלמים בלב ולעורר תסיסה של רגשי אהבה ויראה. וכי קלה היא בעיניכם, עבודת התפילה?! האם ניתן להגביל לה זמן? שעה, שעותיים, או יותר?...
 ...

"בימים ההם,
איי, בימים
ההם, לא היינו
מסוגלים
להתחיל לומר
"לכו נרננה"
אם לא לאחר
שעה-שעתיים"
שלוש של לימוד
חסידות

הרה"ח ר' אהרון יוסף בלינצקי בתפילתו

[באחת ההתוועדויות בזקנותו, בה "ניער את עצמו" ללא רחמנות, התבטא ר פרץ: "בימים ההם, איי, בימים ההם, לא היינו מסוגלים להתחיל לומר "לכו נרננה" אם לא לאחר שעה-שעתיים-שלוש של לימוד חסידות... ואילו היום אומרים תהילים בצורה יבשה כמו קיר..."].

וכאשר לפעמים מסייעים מן השמים ומרגישים שהנה "עס דאוונט זיך" (התפילה "יוצאת מאליה"), כאשר האור האלוף מתחיל לחזור למוח ולחמם את הלב - הרי אתה צריך להיות

ממש שור הבר, "דבר אחר", כדי "לחטוף" אז את התפילה! וכך נמשכת התפילה מאליה עד סיומה בשעה מאוחרת ביום, או אפילו לפנות ערב.

נו, וכאשר קורה לפעמים - אוי, רק שלא יקרה, מדוע זה קורה כל כך הרבה? - שהתפילה לא "הולכת" כדבעי ("אז ס'דאווענט זיך ניט"), כאשר "ההוא" מהחלל השמאלי לא מוכן לזוז ממקומו גם אם שופכים עליו חבית שלימה של דלק; אזי צריך "לנקר" אותו משם ביסודיות:

עוד פעם ושוב פעם "לחרוש" את העניינים שהתבוננו בהם; טיפה ועוד טיפה מהמים החיים של החסידות, וסוף כל סוף פועלים. הרי זה ממש "פשע" לוותר כך באמצע העבודה ולהישאר כמו שוטה באמצע השוק..."

(אלה תולדות פרץ)

תפילה ב'עבודה' בתוך ארון סגור

תפילתו של הרה"ח ר' אהרון יוסף בלינצקי היתה רווית רגש בלתי רגיל, בתפילתו היה יושב עם טליתו על פניו ומתפלל בבכיות עצומות, דמעותיו היו נשפכות כמים, ובכל פעם לאחר התפילה היתה טליתו סחוטה בדמעות, שבת אחת נעלם ר' יוסף, חיפשו אותו ולא מצאהו, לבסוף מצאו אותו בתוך ארון סגור מתפלל בדביקות.

(אוצר החסידים)

פירוש המילות

פעם התקבל בישיבה במונטריאול מכתב מהרבי אל התלמידים, בו תובע שיעסקו בעבודת התפילה.

שאלו התמימים את עצמם: הרי בימים כתיקונם יש סדרים רגילים בישיבה, נגלה וחסידות, ומתי ניתן לעסוק בעבודת התפילה?

כשניגשו לשאול את ר' פרץ, ענה שעבודת התפילה פירושה "ארבעטן ביים דאווענען" [=לעבוד בתפילה] ומחשבה על פירוש המילות היא גם "עבודה".

(אלה תולדות פרץ)

תפילה - אור הנשמה

הוד כ"ק אבי, הרבי מהורש"ב, סיפר לי, שבאחד מזמני ה"יחידות" אמר הוד כ"ק אביו, הרבי מהר"ש: תפילה היא אור הנשמה, השגה בלבד בלי עבודת התפילה אין בה שום ענין.

הוד כ"ק אביו הרה"ק אמר בפירוש: השגה שאינה מביאה לתפילה - גורמת ח"ו לטמטום הלב והמוח.

הוד כ"ק אבי עמד והכריז: העיקר - אם להתפלל שלא כפי שחסידות דורשת וכפי שזקני החסידים מלמדים, יש לדעת שהתפילה איננה רוצה כך.

(סה"ש ה'תש"א ע' 43)

מדוע לא לקחת משקה קודם התפילה?

ר' זלמן משה היצחקי אמר שהסיבה שלפני התפילה יושבים ומתבוננים בענין בחסידות הוא על מנת שהתפילה "תלך" יותר טוב. לכאורה היה צריך לקחת לפני

התפילה קצת "משקה" ואז התפילה לא רק "תלך" יותר טוב אלא היא "תיסע" הרבה יותר טוב?

ותירץ ר' זלמן משה שאין עושים זאת כיון שיכולה להיות בעיה שכאשר יגיע ליוצר אור המשקה יתפוגג! ולקחת משקה באמצע התפילה הרי אי אפשר... לכן מתבוננים בענין בחסידות, ואם באמצע התפילה הענין בורח, אפשר לחזור ולהתבונן באותו ענין בחסידות.

(אנשים חסידים היו)

מתי יש זמן ללמוד נגלה?

הוד כ"ק אביו
הרה"ק אמר
בפירוש: השגה
שאינה מביאה
לתפילה -
גורמת ח"ו
לטמטום הלב
והמוח

סיפר ר' מענדל פוטערפס, בליובאוויטש היה תמים בשם זלמן דוד אמבינר, אשר עליו מסופר שנפטר בדמי ימיו כתוצאה מריבוי "אתכפא" וסיגופים. ר' זלמן דוד היה מתפלל בכל יום במשך שעות ארוכות, מתוך התבוננות עמוקה במאמרי חסידות, ובעקבות כך היה מאחר לסדר נגלה.

המשגיח בתו"ת ר' יעקב ברוך קרא לו לשיחה וגער בו על כך שמאחר לסדר, שהינו הגבלה עצמית שבו הכניס הרבי את כל עצמותו וכו', אך למחרת שוב האריך בתפילתו וסיים מאוחר, עברו

הימים ותפילתו התאחרה יותר ויותר, עד אשר היה מסיים לאחר סדר נגלה (בשעה שמונה בערב!) וממילא לא נפגש במשגיח של נגלה. עברו כמה שבועות והמשגיח פגש בו ברחוב, ושאל אותו היכן הוא לומד כעת, מכיון שאינו רואה אותו בסדרים, ענה לו ר' זלמן דוד שהוא מסיים את התפילה מאוחר מאד ומגיע רק לסדר חסידות של ערב, ובסדר חסידות הרי לא שייך ללמוד נגלה...

(ר' מענדל)

תפילה באריכות מול תפילה בציבור

באחת היחידויות של הרה"ח ר' יהושע העשיל צייטלין (ע"ה) שמע מהרבי הנחיות לגבי עבודת התפילה:

1. מכיוון שאתה רגיל להתפלל לא עם המניין, עליך להשתדל להקפיד בעניית אמן - האשמי-הרבא.

2. ביום-טוב, נכון יותר להשתדל [להתפלל] עם המניין. יכול אתה להתחיל לפני המניין כך שתוכל להמשיך עם המניין; כי אצל חסידים אומרים שיש לומר את 'הלל' במניין.

3. מסתמא לפני התפילה אתה לומד מאמר או קונטרס. [שכן] עם מה יוכל יהודי להתפלל?

4. ביום חופשי [=שבו פנויים מעבודה] בוודאי דבר נכון להאריך בתפילה.

(חסידים ואנשי אמות' עמ' 121)

"עוד מימים מקדם סמכו על זה שמתפללים בשעה שהציבור מתפללים, אפילו [ציבור] שבעיירות אחרות, ובפרט עתה יכולים לסמוך על זה, ובשום אופן אין למהר חס ושלום משום זה בתפילה, וצריכים להשתדל להתפלל [=בכוונה, באריכות], וה' יתברך עוזר לו כו'".

(אג"ק אדמו"ר הרש"ב ח"ד עמ' צג)

סדר יום של תמים

לא' התמימים שכתב לרבי את סדר יומו. ובין השאר כתב שלאחרי לימוד החסידות ואחרי תפילת המניין בבית הכנסת בשבת. הוא מתחיל להתפלל בשעה 1:30 לערך. כתב הרבי: מבהיל (אף שבטח קורא ק"ש [קריאת שמע] בזמנה) יתחיל להתפלל כשהציבור מתחילין אף שימשיך הרבה אח"כ [אחר כך]

במכתבו כותב ע"ד סדר התפילה בכל יום. שלאחר לימוד חסידות והכנה לתפילה

הוא מתפלל ביחידות. כתב הרבי: יתפלל עם הציבור

בהמשך כותב שתפילין דר"ת הוא מניח לאחר סדר נגלה וקודם תפילת מנחה. כתב הרבי: לאחר התפלה שחרית

בהמשך מתאר את סדר עבודתו בליל שישי. שלאחרי גמר סדר לימודיו בחסידות וחזרת תניא בע"פ. הוא הולך לישון בשעה 3:00. כתב הרבי: לא יאחר מן 2.00 בכלל

להוסיף על הנ"ל לימוד הל' פסח ודרושי דא"ח דפסח (מלקו"ת מסי' [סידור עם דא"ח] משער האמונה)

"הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע פסקו להלכה לאלו ששאלו בעניין תפילה בציבור, דאיך יקיימו שניהם - לעסוק בעבודה שבלב באריכות התפילה, ולהתפלל בציבור? ענו להם כי פירוש "תפילה בציבור" - "בשעה שהציבור מתפללים". וסידרו להם, כי ישמעו כל התפילה קדישים, ברכו, קדושה, קריאת התורה, והקדישים דתפילת הציבור, ואחר-כך להתפלל במתינות, איש איש כפי השגת יד שכלו בהעבודה שבלב".

(אג"ק אדמו"ר הרי"צ ח"ג עמ' קמב)

א) במענה על מכתבו . . בו מבאר סדר היום שלו, ומסיים בשאלה, כי מפני רגילותו להתפלל לאט לאט, הנה חסר אצלו עניין התפילה בציבור, ולפעמים גם זמן התפילה:

ידוע בזה הנהגת החסידים, ולפעמים תכופות - היה זה על-פי הוראת נשיאנו רבותינו הקדושים, אשר בעניין תפילה בציבור נהגו בשמיעת ברכו, קדושה (וקריאת התורה) בהמניין, ואחר-כך התפללו במתינות ולפעמים גם באריכות, והרי ידוע גם-כן הפירוש המובא בקובץ 'התמים' בשם האוורוטשער [=הרה"ק ר' יוסף יצחק מאוורוטש] בן האדמו"ר הצמח-צדק, שתפילה בציבור עניינה שמקבץ ומאחד את כל הכוחות, עשר כוחות נפשו, בעניין התפילה...

ב) ובשאלתו שעל-ידי שהורגל להאריך בתפילתו אינו שומע קדושה מהש"ץ. ושואל אם ינהג במנהג זה, או שיקצר בתפילתו בכדי לשמוע קדושה.

הנה מובן - על-פי היסוד אשר הכוונה היא העיקר בתפילה, עד שישנה גם כוונה כללית כזו שבלעדה התפילה בטלה - שאין לקצר בהתבוננות בתפילה ובהאריכות בה, אפילו בשביל לשמוע קדושה.

(אג"ק ח"ד עמ' תנח)

"יתחיל להתעסק בעבודת התפלה"

יחידות הרה"ח ר' שמואל שי' שפריצער

הרה"ח ר' שמואל שיח' שפריצער בהיותו נער בן 17 למד בישיבת תומכי תמימים בניו ג'רזי. באותו שנה נכנס כמנהג המקובל באותם הימים, לרגל יום הולדתו, ליחידות לרבי מלך המשיח שליט"א, והיה זה כעין יחידות ראשונה, את תוכן היחידות מספר הרב שפריצער:

הרבי אמר לי "אנהויבן טאן אין עבודת התפילה לערנען קונטרס התפילה פון סעיף ו' ביז דער סוף און דערנאך פון אנהויבן" [להתחיל להתעסק בעבודת התפילה, ללמוד קונטרס התפלה, מסעיף ו' ועד הסוף ואחרי זה ההתחלה]. והרבי המשיך ואמר: "ואם יהיה לך שאלות בזה, תשאל את ר' אלימלך צוויבל שבשביל זה שלחתי אותו לשם".

עבודת התפילה בדור השביעי

כא. עכ"פ איך שלא יהי' הביאור בזה, - יש מזה הוראה שצ"ל הענין של עבודת התפילה.

ולא כדעת הטועים שאומרים שכיון שכ"ק מו"ח אדמו"ר תבע שילמדו תורה, ותבע הפצת המעיינות, ותבע שיתעסקו עם הזולת, ושצריך להיות אהבת ישראל שאהבת ישראל זה דבר אחד עם "ואהבת את ה' אלקיך" - לכן צריך להתעסק רק בעניינים אלו במסירות נפש; אבל בנוגע לענין התפילה, ועבודת התפילה - הרי זה שייך לזמן שכתבו את קונטרס התפילה, ו-9-10 שנים אח"כ קונטרס העבודה או עכ"פ בזמן של אותו נשיא; אבל בזמננו הרי העניין לגמרי לא שייך!

אלו שאומרים ככה עושים עצמם כלא יודעים שמי שהדפיס את קונטרס התפילה וקונטרס העבודה עם ההקדמה וחילוק הפרקים והקיצורים, עם ריבוי המכתבים - הי' כ"ק מו"ח אדמו"ר!

והביאור בזה שמצינו שכו"כ ידברו בנוסח הנ"ל, שעכשיו צריך לעסוק בעניינים אחרים של תומ"צ ולא בעבודת התפילה - מופיע כבר בתושב"כ שאפילו הצדוקין מודין בה:

"נרפים אתם נרפים על כן אתם אומרים נלכה נזבחה לה":

כיון ש"מתעצלים" ("אזוי ווי מ'איז פויל"), עד שפעמיים "נרפים", "נרפים אתם נרפים", ולא מתאים לו לומר שהוא מתעצל להתפלל - נפל ה"קלוגינקער" על המצאה: הוא יאמר שהיות שכ"ק מו"ח אדמו"ר תובע מס"נ בשביל יהודי שני - צריך לעשות זאת, "נלכה נזבחה לה", ובמילא הוא לא יכול להתעסק עם עבודת התפילה!

צריך אבל לדעת שזה נובע מזה ש"נרפים אתם נרפים", שפשוט מתעצלים לעסוק בעבודת התפילה, ולכן צועקים שצריך 'ללכת על מסירות נפש'.

. . כד. ועי"ז שיתעסקו בעבודת התפילה, שזה "בשעתא חדא וברגע חדא", הרי האתעדל"ת מעורר אתעדל"ע, ובפרט שהקב"ה הוא "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל", הרי כיון שהקב"ה מצוה שצ"ל תפילה באופן של למעלה ממדוה"ג, בשעתא חדא וברגע חדא - הרי הוא גם ממשיך את הגאולה באופן של למעלה ממדידה והגבלה, "בשעתא חדא וברגע חדא", ונעשה "מיד הן נגאלין",

עד לאופן של חמש מאות פעמים ככה (כפי שרש"י אומר) של העבודה שהייתה אצל היהודים, וזה חמש מאות ללא גזומא.

ועד שמתגלה ביהמ"ק השלישי "בשעתא חדא וברגע חדא", כיון ש"בנוי ומשוכלל" למעלה, "מקדש אד' כוננו ידיך", והוא צריך רק להתגלות, בקרוב ממש, בגאולה האמיתית והשלימה, ובשמחה ובטוב לבב.

(משיחת ש"פ כי תשא - פרה, תש"מ)

אפרוחים השואפים לחקות את התרנגולים הגדולים

ומני אז נתן הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק פקודה חזקה לבלי תת
להתלמידים לעסוק באריכות התפלה בלי רשיון מיוחד מאת המשפיעים
והמשגיח ואנכי שנדין בכובד ראש על כל תלמיד ותלמיד ביחוד
מכתב מיוחד מכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע אודות ההשגחה הראויה על
עבודת התפילה ועל כך שלא כל אחד שייך למדרגות גבוהות המדוברות
בחסידות

ב"ה ו' אדר תש"ד, ברוקלין

ידידי עוז הרב וו"ח אי"א מוה"ר שאול שי' משגיח ומשפיע דשיבת אחי תמימים
בעי"ת תל-אביב יע"א
שלום וברכה!

ידעתי את טיב פעולתו בעוה"י על התלמידים דשיבת אחי תמימים יחיו אמנם
להעמיד על דעת עצמו בסדרי הלימוד בדא"ח והעיקר בהדרכת התלמידים שי' בעניני
עבודה, לעוררם על עבודה שבלב והדומה בהדרכה שעוד אינם ראויים לזה.

בישיבת תומכי-תמימים בליובאוויטש היו נזהרים בזה במאד מאד שלא לתת
לתלמיד לטפס על הכותל, קריען אויף די גלייכע וועגט [לטפס על קירות חלקים],
והוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק צוקללה"ה נבג"ם זי"ע הי' מזהיר את המשפיעים ואת
המשגיח שעל דא"ח לדייק היטב בהדרכה עם כל תלמיד ותלמיד לתת לו מוזנו
הרוחני הדרוש לו ולהשגיח על זה בעינא פקחא.

באחת ההרצאות - בתור מנהל פועל - בשנת תרס"ב הרצאתי להוד כ"ק אאמו"ר
הרה"ק מעניני ישיבת תומכי-תמימים. הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק התענין בסעיף מצב
התלמידים בעבודה שבלב ודרש להמציא לו בכתב ובפרטיות אדות כל תלמיד ותלמיד

(א) גילו. (ב) מצב כשרונותיו. (ג) מצבו בשמירת הזמן. (ד) מצבו בלימוד הנגלה. (ה) בהנהגה בקיום המצות. (ו) בטבעו. (ז) ברגילותיו. (ח) במצב לימודו בדא"ח.

כעבור שני ימים אחרי מילוי פקודת הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק כאמור, צוה לי להזמין את המשפיעים ואת המשגיח לדא"ח ליום הרביעי ערב - שאז לא הי' מקבל אנשים ליחידות.

כשנכנסו המשפיעים והמשגיח ואנכי דרש דרש הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק מאת המשפיעים והמשגיח על כל אחד מהתלמידים בעלי עבודה - כת העובדים - מי התיר להם להתעסק בעבודה שבלב, ומי מראה להם את הדרך אשר ילכו בה ולא יכשלו בדמיונות שוא.

המשפיעים והמשגיח השיבו על

כל אחד ואחד ביחוד. בחבורה ההיא היו ששה תלמידים צעירים שלפי מצבם לפי גילם וסדרי הלימוד בדא"ח לא היו ראויים עדיין לסדר עצמם בעבודה שבלב.

וישאל הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק ואלו ה"שנעקעס" שעדיין לא נפתחו עיניהם מי התיר להם להתעסק בעבודה שבלב ומי הורה להם את הדרך בענין אריכות בתפלה. ויאמר אחד המשפיעים זיי לערנען זיך זיין חסידים בעלי עבודה (הם מתלמידים להיות חסידים בעלי עבודה).

ויאמר הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק פון אזא הדרכה קען מען קיין חסיד ניט ווערן און קיין בעל עבודה א ודאי ניט, פון אזא הדרכה ווערט מען א מוטעה און א חיצון (מכזו הדרכה אי אפשר להיות חסיד ובודאי שלא בעל עבודה, מכזו הדרכה נהיים מוטעה וחיצון). ויוכיח הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק את המשפיעים ואת המשגיח.

ואותי צוה לתת צו בכל תוקף עוז אשר ששה תלמידים אלו יבאו בסדר הקבוע ללימוד הנגלה ולהורות להמשגיח ללימוד הנגלה להכביד עליהם, וגם התלמידים הקטנים העוסקים בעבודה שבלב, לקרא אותם אחד אחד ולהזהירם על שמירת הזמן.

ומני אז נתן הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק פקודה חזקה לבלי תת להתלמידים לעסוק באריכות התפלה בלי רשיון מיוחד מאת המשפיעים והמשגיח ואנכי שנדין בכבוד ראש על כל תלמיד ותלמיד ביחוד. כן הי' הסדר בתו"ת בליובאוויטש וכן צריך להיות בכל הישיבות שלנו המתנהלות ברוחה של תו"ת.

לפני מונחים מכתבי תלמידי יחיו ומהם המבקשים התעוררות רחמים על דברים שאינם שייכים אליהם ואינם בערכם כלל, כגון הנחה טובה בענין אלקי, פתיחת המוח בהשגה אלקית, פתיחת הלב בהתעוררות אהו"ר, רעותא דליבא, להתענג על הוי', שיהי' המוח שליט על הלב, ומתאוננים על העצבות והעדר השגה אמיתית, הנני בא לידי יאוש מזה שאין לבבי מתפעל באמת מהדר גאונו ית'.

אם הראשונים קראו אותם שנעקעס שלא נפתחו עיניהם הנה אלה הצאן קדשים יחיו הם אפרוחים בעודם בשלחופיותיהם השואפים לחקות את התרנגולים הגדולים, ולא אפונה אף רגע כי תמימים המה ובתום לב כותבים מה שכותבים ואומרים מה שאומרים, כי נשמעים המה למדר[יכ]ם שי' מה שהנני נהנה מהמשמעת שלהם כי טובה היא ת"ל, ועלולים להיות תלמידים טובים בעזה"י.

ובזה הנני פונה אליי בדרישתי כי יתן וימסור עצמו לטובת התלמידים שי' שיצליחו בלימוד הנגלה, כי לכל לראש צריכים להיות לומדים גדולים בלימוד הנגלה, זיי דארפען און מוזען זיין גרויסע לומדים [הם צריכים ומוכרחים להיות לומדים גדולים] בלימוד הנגלה.

ולימוד דא"ח צריך להיות בסדר מסודר ועניני עבודה בתקון המדות צריכים להיות אצלם בדרך קבלת עול, מען דארף מבער זיין די מדות רעות און מען דארף מקנה זיין אין זיך מדות טובות מיט קבלת עול, ווייל אזוי מוז זיין [צריכים הם לבער את המידות הרעות וצריכים לקנות מידות טובות וקבלת עול] ואינם שייכים [ל]עבודת התפלה עדיין צריכים ללמוד עמהם המאמרים הרגילים בדרך מצותיך ולקו"ת ומאמרים בודדים שיהיו בקיאים בענינים ולא להלאותם בהמשכים ארוכים, ולמנוע אותם - לע"ע - מתפלה באריכות,

ואת זה הנני אוסר עליהם עד אשר יכתבו לי בפרטיות אודות כל תלמיד ואודיע דעתי בזה ובלא רשותי לא יתעסקו באריכות התפלה כ"א בתפלה במתינות בצבור בימות החול ובש"ק, - ונוהגים בכל תפוצות חסידי חב"ד אשר התפלה בצבור בש"ק היא במתינות יותר מימות החול - וישמעו קרה"ת מתוך החומש דוקא ויזהרו בעניית אמן ואיש"ר, וראוי אשר כל אחד מהתלמידים שי' יקבע לו שיעור קבוע בלימוד שו"ע או"ח של רבינו נ"ע ולהיות בקי בהלכות הצריכות למעשה.

(אגרות קודש כ"ק אדמו"ר הרי"צ ח"ח עמ קצד)

ראשית הירידה רחמנא לצלן,
הוא העדר העבודה בתפילה,
הכל נהיה יבש וקר; גם ה'מצוות
אנשים מלומדה' הופכים לנטל:
ממהרים, מאבדים הטעם
בתורה, והאוויר מתגשם, ומובן
הדבר שאינו שייך כלל לפעול
על הזולת".

לזכות

הוד כ"ק אדמו"ר
מלך המשיח שליט"א
מהרה יגלה ויגאלנו אכ"ר

.

לזכות

הת' אריה לייב הלוי בן רבקה שיחי'
לרגל התחלת הנחת תפילין - כ"ו אדר'
יה"ר שיגדל להיות חסיד ירא שמים ולמדן
לנח"ר כ"ק אד"ש מה"מ
הוקדש ע"י אביו הרה"ח דב בער שיחי'
קרעמער

לע"נ

הרה"ח ר' משה נחום בן ר' מרדכי מענדל ע"ה
קדנר
נלב"ע אחש"פ כ"ב ניסן ה'תשע"א

לתרומות והקדשות

ארה"ק - 072.224.4200 | חו"ל - 770.893.9489